

Силабус
навчальної дисципліни
Управління в системі дошкільної освіти
2026-2027 навчальний рік

Освітня програма Дошкільна освіта
Спеціальність А 2 Дошкільна освіта
Галузь знань А Освіта
Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Викладач	Наталя ГРИГОР'ЄВА, доктор філософії, доцент кафедри дошкільної освіти
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/grygoryeva-natalya-anatoliyivna/
Контактний тел.	0951816204 Telegram
E-mail викладача:	grigorjeva00@gmail.com
Графік консультацій	Понеділок: з 13.00 до 15.00 (онлайн, платформа Zoom, посилання для підключення: https://us02web.zoom.us/j/3316078542?pwd=ZDVhV0k3ZXBjTUNTOUk3UU9ZOVozdz09

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма здобуття освіти	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні /семінарські заняття	Самостійна робота	звітність
Денна	5/150	20	20	110	екзамен
Заочна	5/150	8	4	138	екзамен

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: дошкільна освіта, управління закладом, керівник (директор) ЗДО, професійний стандарт, управлінські рішення, контроль в системі освіти, внутрішня система забезпечення якості дошкільної освіти .

Мета та предмет курсу:

Метою викладання освітньої компоненти «Управління в системі дошкільної освіти» є сформувати у здобувачів фахову управлінську компетентність шляхом оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з організації,

планування, аналізу й оцінювання управлінської діяльності в системі дошкільної освіти; розвинути здатність приймати управлінські рішення, здійснювати стратегічне й оперативне управління закладом дошкільної освіти відповідно до чинного законодавства та сучасних підходів до якості освіти.

Предметом вивчення дисципліни є закономірності, принципи, функції, зміст, структура та технології управлінської діяльності в системі дошкільної освіти, зокрема в закладах дошкільної освіти, а також механізми прийняття управлінських рішень, організації освітнього процесу, кадрової політики, фінансово-господарської діяльності, моніторингу та забезпечення якості дошкільної освіти в умовах сучасного соціокультурного середовища.

Компетентності та програмні результати навчання:

ІК Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

СК-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

ПРН-1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН-7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН-10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПРН-11. Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

ПРН-12. Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні основи управління

Тема 1. Сучасні аспекти управління.

Тема 2. Управлінські рішення.

Змістовий модуль 2. Діяльність управління та управлінська праця

Тема 1. Управлінська діяльність як основа процесу менеджменту.

Тема 2. Співуправління.

Змістовий модуль 3. Управління дошкільною освітою

Тема 1. Поняття системи дошкільної освіти.

Тема 2. Організаційна структура та завдання органів управління дошкільною освітою.

Змістовий модуль 4. Особливості управління закладом дошкільної освіти

Тема 1. Управління закладом дошкільної освіти в режимі розвитку.

Тема 2. Керівник закладу дошкільної освіти.

Змістовий модуль 5. Нормативно-правові засади функціонування закладу дошкільної освіти

Тема 1. Нормативно-організаційний механізм діяльності закладу дошкільної освіти.

Тема 2. Правове регулювання трудових взаємин в закладі дошкільної освіти.

Змістовий модуль 6. Організація фінансово-господарської діяльності ЗДО.

Тема 1. Матеріально-технічна база дошкільного закладу.

Тема 2. Бюджетне фінансування. Фінансова автономія ЗДО. Франдрейзінг. Грантрайтинг.

Змістовий модуль 7. Структурні підрозділи ЗДО.

Тема 1. Медична служба.

Тема 2. Організація харчування.

Змістовий модуль 8. Контроль, педагогічний аналіз та моніторинг якості діяльності закладу дошкільної освіти

Тема 1. Контроль і педагогічний аналіз у системі управління закладом дошкільної освіти.

Тема 2. Моніторинг та оцінювання якості освітнього середовища закладу дошкільної освіти.

Змістовий модуль 9. Організація методичної роботи в закладі.

Тема 1. Вихователь-методист – посадові обов'язки та зміст роботи.

Тема 2. Створення електронного методичного кабінету.

Змістовий модуль 10. Безпечне освітнє середовище, охорона праці та цивільний захист у закладі дошкільної освіти.

Тема 1. Охорона праці, пожежна, техногенна безпека та цивільний захист у системі управління закладом дошкільної освіти.

Тема 2. Створення безпечного освітнього середовища та організація діяльності закладу дошкільної освіти в умовах воєнного стану.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні основи управління												
Тема 1. Сучасні аспекти управління		2	-	-	-	6		2	-	-	-	5
Тема 2. Управлінські рішення		2	-	-	-	5		-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	15	4	-	-	-	11	15	2	-	-	-	13
Змістовий модуль 2. Діяльність управління та управлінська праця												
Тема 1. Управлінська діяльність як основа процесу менеджменту			2	-	-	5		-	-	-	-	8
Тема 2. Співуправління			-	-	-	8		-	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 2	15		2	-	-	13	15	-	-	-	-	15
<i>Усього годин</i>	30	4	2	-	-	24	30	2	-	-	-	28
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Управління дошкільною освітою												
Тема 1. Поняття системи дошкільної освіти		-	2	-	-	4		-	-	-	-	7
Тема 2. Організаційна структура та завдання органів управління дошкільною освітою		2	-	-	-	7		2	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 3	15	2		2		11	15	2	-	-	-	13
Змістовий модуль 4. Особливості управління закладом дошкільної освіти												
Тема 1. Управління закладом дошкільної освіти в режимі розвитку		2	2	-	-	4	-	-	-	-		7

Тема 2. Керівник закладу дошкільної освіти		2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 4	15	4	2	-	-	9	15	-	-	-	-	15
<i>Усього годин</i>	30	6	4	-	-	20	30	2	-	-	-	28
Модуль 3												
Змістовий модуль 5. Нормативно-правові засади функціонування закладу дошкільної освіти												
Тема 1. Нормативно-організаційний механізм діяльності закладу дошкільної освіти		-	2	-	-	5		2	-	-	-	5
Тема 2. Правове регулювання трудових взаємин в закладі дошкільної освіти		2	-	-	-	6		-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 5	15	2	2	-	-	11		2	-	-	-	13
Змістовий модуль 6. Організація фінансово-господарської діяльності ЗДО												
Тема 1. Матеріально-технічна база дошкільного закладу		2	-	-	-	6		-	-	-	-	8
Тема 2. Бюджетне фінансування. Фінансова автономія ЗДО. Франдрейзінг. Грантрайтинг		-	2	-	-	5		2	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 6	15	2	2	-	-	11		2	-	-	-	13
<i>Усього годин</i>	30	4	4	-	-	22	30	4	-	-	-	26
Модуль 4												
Змістовий модуль 7. Структурні підрозділи ЗДО												
Тема 1. Медична служба		2	-	-	-	6		-	2	-	-	5

Тема 2. Організація харчування		-	2	-	-	5		-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 7	15	2	2	-	-	11	15	-	2	-	-	13
Змістовий модуль 8. Контроль, педагогічний аналіз та моніторинг якості діяльності закладу дошкільної освіти												
Тема 1. Контроль і педагогічний аналіз у системі управління закладом дошкільної освіти		2	-	-	-	6		-	2	-	-	6
Тема 2. Моніторинг та оцінювання якості освітнього середовища закладу дошкільної освіти		-	2	-	-	5		-	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 8	15	2	2	-	-	11	15	-	2	-	-	13
<i>Усього годин</i>	30	4	4	-	-	22	30	-	4	-	-	26
Модуль 5												
Змістовий модуль 9. Організація методичної роботи в закладі												
Тема 1. Вихователь-методист — посадові обов'язки та зміст роботи		-	2	-	-	5		-	-	-		7
Тема 2. Створення електронного методичного кабінету		-	2	-	-	6		-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 9	15	-	4	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Змістовий модуль 10. Безпечне освітнє середовище, охорона праці та цивільний захист у закладі дошкільної освіти												
Тема 1. Охорона праці, пожежна, техногенна		2	-	-	-	6		-	-	-		7

безпека та цивільний захист у системі управління закладом дошкільної освіти												
Тема 2. Створення безпечного освітнього середовища та організація діяльності закладу дошкільної освіти в умовах воєнного стану		-	2	-	-	5		-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 10	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
<i>Усього годин</i>	30	2	6	-	-	22	30	-	-	-	-	30
<i>ІНДЗ</i>			-	-		-			-	-	-	
<i>Усього годин</i>	150	20	20	-	-	110	150	8	4	-	-	138

Методи навчання: словесні (лекція, семінар, розповідь, пояснення, бесіда), інформаційно-репродуктивні (демонстрація презентацій), проблемно-пошукові (постановка проблемного питання або управлінської ситуації з подальшим обговоренням; аналіз кейсів з управлінської практики в ЗДО); інтерактивні мікролекція з обговоренням у парах/групах; «мозковий штурм» (brainstorming) щодо шляхів вирішення управлінських проблем; метод «інтерв'ю експерта» (імітація розмови з керівником ЗДО); ситуативне моделювання (розв'язання управлінських задач (case studies); розігрування ролей (керівник, вихователь, батьки, інспектор тощо); інсценування управлінських нарад або педрад; аналітико-дослідницькі методи: аналіз нормативних документів (Закон України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базовий компонент ДО); методи контролю і самоконтролю.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Організація вивчення дисципліни відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у БДПУ», «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті» «Положення про академічну доброчесність БДПУ», «Про виявлення і запобігання академічного плагіату у БДПУ».

Вивчення дисципліни передбачає використання таких форм організації навчання: лекція, семінарське заняття (практичне), самостійна та індивідуальна робота. В

умовах дистанційного навчання лекційні, семінарські заняття проводяться в онлайн-режимі з використанням платформи Zoom згідно визначеного розкладом часу.

Зважаючи на нестабільність безпекової ситуації, сигнал повітряної тривоги дає здобувачеві право залишити заняття і пройти в укриття, попередньо попередивши викладача (за можливості), з подальшим обов'язковим опрацюванням матеріалів в асинхронному форматі. Підготовка до семінарських занять передбачає опрацювання визначеного матеріалу та виконання практичних завдань. Робота на семінарському занятті включає в себе усне опрацювання теоретичних питань, дискусію за темою. Практичні заняття передбачають виконання завдань практичного характеру. Самостійні, індивідуальні роботи оформлюються у вигляді електронного файлу (Microsoft Word, Power Point тощо) та надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін (не пізніше, ніж через тиждень від дати проведення заняття згідно розкладу). Самостійні та індивідуальні завдання складаються своєчасно.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. На заняттях **забороняється** використання мобільних пристроїв, виключенням є виконання певних навчальних завдань, визначених викладачем.

Політика щодо доброчесності. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності. Підтримується раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, за умови врахування важливих аспектів їх використання, зокрема інформаційної безпеки, дотримання вимог авторського права та безпосередньо академічної доброчесності. **Заборонено** використовувати ШІ-технології в межах контрольних заходів (поточного, тематичного, підсумкового контролю, зокрема під час заліково-екзаменаційної сесії) та підготовки творчих робіт на задану тематику аналітичного, рефлексивного, критичного спрямування. Використання ШІ під час виконання освітніх завдань здобувачами регулюються тезами щодо політики БДПУ у використанні ШІ в освітньому процесі (визначеною засіданням методичної ради університету 17.10.2024, протокол № 2)". **Під час опанування курсу не допускається використання матеріалів країни-агресора!**

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: *технічне* (ноутбук); *програмне* (Microsoft Office (Power Point, Word) Moodle, репозитарій), Zoom; *наочність* (презентації у форматі Power Point, Canva, навчальні відео).

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт та тестуванням тощо. Загальний результат поточної успішності визначається в кінці семестру як сума балів, набраних за кожний заліковий кредит.

* Детальну систему нарахування рейтингових балів представлено на електронній платформі Moodle БДПУ

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота							Екзамен	Разом
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3-4	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 7-8	ЗМ 9-10		
25	25	50	25	25	50	50	50	100

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю (екзамен) здійснюється за умови нарахування здобувачеві вищої освіти прохідного балу – 35.

За підсумками навчання за один семестр вивчення навчальної дисципліни студент може отримати 100 балів. Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K1 + 3K2 + 3K3}{n} + 50 = 100$$

де:

m – кількість набраних балів за поточним контролем;

n – кількість залікових кредитів;

ЗК – кількість балів, набраних за заліковий кредит;

50 – максимальна кількість балів, яку можна набрати на іспиті.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену.

Шкала оцінювання: ECTS

1. Оцінка за університетською шкалою	2. Оцінка ECTS
3. 90-100	4. A
5. 78-89	6. B
7. 65-77	8. C
9. 58-64	10.D
11.50-57	12.E
13.35-49	14.FX (з можливістю повторного складання)
15.1-34	16.F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- 90 – 100 балів «А» - здобувач вищої освіти виявляє особливі здібності, вміє самостійно здобувати знання, знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументувати відповіді, самостійно розкривати власні обдарування і нахили;
- 78 – 89 балів «В» - здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- 65 – 77 балів «С» - здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
- 58 – 64 бали «D» - здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 50 – 57 бали «Е» - здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
- 35 – 49 балів «FX» - здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
- 1 – 34 бали «F»,- здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів і потребує повторного вивчення курсу навчальної дисципліни.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна:

1. Большукіна А. В. Управління розвитком дошкільного навчального закладу на адаптивних засадах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06. Київ. 2015. 286 с.
2. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text> (дата звернення: 01.09.2026).
4. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 01.09.2026).
5. Управління закладом освіти : підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. Бердянськ : БДПУ, 2022. 506 с.
6. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 365 с.

Додаткова:

7. Григор'єва Н. Моніторинг якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти: управлінський аспект. *Вісник науки та освіти. Педагогіка*. Київ, 2025. Вип. 6 (36). С.1035-1045. (Б) [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-6\(36\)-1035-1045](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-6(36)-1035-1045)
8. Григор'єва Н. Роль цифрових технологій в управлінні закладом дошкільної освіти. *Наука III тисячоліття : пошуки, проблеми, перспективи розвитку* : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Запоріжжя, 23-24 квітня 2025 року) : збірник тез. – Запоріжжя : БДПУ, 2025. С.102-105.
8. Григор'єва, Н. (2025). HUMAN RESOURCE MANAGEMENT: MODELS OF MOTIVATION AND SUPPORT FOR TEACHERS. *Modern Engineering and Innovative Technologies*, 4(42-04), 39–48. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2025-42-04-029>
9. Крутій К. Л. Планування роботи сучасного дошкільного закладу: поняття, особливості, умови ефективної реалізації. Запоріжжя : ТОВ «ЛППС» ЛТД, 2005. С. 6–40.
10. Мармаза О. І. Менеджмент освітньої організації : навч. посіб. Харків : ТОВ «Щедра садиба», 2017. С. 23–36.
11. Прокопенко А. І. Наукові основи управління в системі освіти : монографія. Харків : Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди, 2005. 304 с.

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/>
3. Міністерство освіти і науки України: вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/>